

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2891/05
15.06.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Весне Поповић, Мирјане Грубић, Слободана Дражића и Николе Станојевића, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог ББ, чији је пуномоћник БВ, адвокат, ради утврђења ништавости и брисања заложног права, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Јагодини Гж. бр. 1189/05 од 29.06.2005. године, у седници одржаној 15.06.2006. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Окружног суда у Јагодини Гж. бр. 1189/05 од 29.06.2005. године.

Образложење

Пресудом Општинског суда у Јагодини П. бр. 537/04 од 03.02.2005. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев да се огласи ништавим и без правног дејства решење Општинског суда у Јагодини бр. 16/97 од 23.02.2002. године и огласе ништавим и без правног дејства уписи у интабулационе књиге Д. бр. аа и Ино. бр. аа1 и то од дана њиховог уписа и доношења, даном правноснажности пресуде. Ставом другим одбијен је као неоснован тужбени захтев да се заложно право туженог ББ уписано по решењу Општинског суда у Јагодини бр. 16/97 од 23.02.2002. године у интабулационе књиге суда Д. бр. аа и Ино. бр. аа1, на једној идеалној половини непокретности – куће површине 1,75 ара и дворишта површине 2,16 ари, стојеће на кп. бр. бб КО ВВ, брише у интабулационим књигама у целисти, даном правноснажности пресуде. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован евентуални тужбени захтев тужиоца да се утврди да је престало заложно право (хипотека) туженог која је уписана по решењу Општинског суда у Јагодини бр. 16/97 од 23.02.2002. године у интабулационе књиге суда Д. бр. аа и Ин. бр. аа1, на једној идеалној половини непокретности – куће површине 1,75 ари и дворишта површине 2,16 ари стојеће на кп. бр. бб КО ВВ и то даном извршења правноснажности решења Општинског суда у Јагодини и И. бр. 409/2001 од 27.05.2003. године и 30.01.2004. године, на основу кога је тужилац стекао као заложни поверилац првог реда целокупну предметну непокретност – кућу 1,75 ара и двориште површине 2,16 ари на кп. бр. бб КО ВВ, сходно правноснажном решењу Општинског суда у Јагодини 3/98 од 20.01.1998. године којим је тужичева хипотека уписана у интабулационе књиге Д. бр. вв и Ино. бр. вв1, те да се одређује брисање предметне хипотеке туженика по службеној дужности по правноснажности те пресуде. Ставом четвртим обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка плати 70.500,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Јагодини Гж. бр. 1189/05 од 29.06.2005. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена наведена првостепена пресуда.

Против правоснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе чл. 386. ЗПП-а („Сл. лист СФРЈ“, бр. 4/77 ... „Сл. лист СРЈ“, бр. 3/02), која се примењује на основу одредбе чл. 491. ст. 1. ЗПП-а („Сл. гласник РС“, бр. 125/04), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члана 354. став 2. тачка 11. ЗПП-а, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужени је 22.04.1997. године поднео захтев за стављање интабулације на непокретности ГГ, која је уписана на његово име и то једна половина кућа површине 1,75 ари и дворишта 2,16 ари, укупно 3,91 ар, у Јагодини у Ул. ____, на кп. бр. бб у КО ВВ, за обезбеђење зајма у износу од 90.000 ДЕМ. Дописом од 30.09.1999. године судија је затражио од туженог да у року од 8 дана достави поседовни лист или копију плана за 1999. годину, да би се потврдило власништво ГГ на непокретности. Тужени је уз допис од 27.10.1999. године доставио поседовни лист, а како суд није донео решење о одређивању уписа, тужени се 11.02.2002. године обратио суду захтевом. Општински суд у Јагодини донео је решење бр. 16/97 од 23.02.2002. године по коме је одредио упис заложног права првог реда и стављање интабулације на једној половини наведених непокретности, ради обезбеђивања новчаног потраживања ББ, које има према дужнику ГГ, у износу од 90.000 ДЕМ у динарској противвредности, са дејством од 22.04.1997. године као дана подношења предлога за упис заложног права. У решењу не ставио напомену да је на свој непокретности уписао једну половину интабулације првог

права. у решењу не стоји констатација да је на овој непокретности уписана још нека интабулација првог или другог реда. Тужιοчев отац, сада пок. ДД поднео је 04.01.1998. године ванпарничном суду захтев за стављање интабулације, ради обезбеђења свог потраживања у износу од 200.000 ДЕМ и приложио уговор о зајму, поседовни лист и заложну изјаву дату од стране сувласника ГГ и ЋЋ, оверен пред судом. По овом захтеву суд је донео решење 3/98 од 20.01.1998. године којим је ставио интабулацију првог реда на непокретној имовини заложних дужника. Решење бр. 16/99 уручено је туженом 08.03.2002. године и ГГ 13.03.2002. године, а решење бр. 3/98 ДД нечитког датума пријема, са повратницом која је стигла у суд 25.02.1998. године. На рочишту 05.11.1999. године извршни суд је одредио упис заложног права трећег реда на непокретној имовини дужника и заложног дужника, као сувласника ГГ и ЋЋ и констатовао на записнику да на истом већ постоји уписано заложно право првог или другог реда и то 22.04.1997. године у корист повериоца ББ и 14.01.1998. године у корист ДД. Решењем И. бр. 409/2001 од 17.08.2001. године дозвољено је извршење по предлогу поверица АА као наследника пок. ДД, за принудну наплату потраживања од 50.000 ДЕМ по поравнању, који је касније проширен за потраживање од 150.000 ДЕМ. У овом извршном поступку тужени је поднеском од 09.11.2001. године поднео захтев за наплату свог потраживања као заложног повериоца првог реда на непокретностима које су предмет извршења, а решење о уписаној интабулацији доставио је 11.03.2002. године. У поступку јавног надметања предметна непокретност је досуђена АА као једином понудиоцу са знаком, на записнику о продаји од 27.05.2003. године, да он има интабулацију другог реда. Суд је донео решење о досуђењу непокретности под И. бр. 409/2001 од 27.05.2003. године, а затим решење И. бр. 409/2001 од 09.10.2003. године где је утврђено потраживање АА и потраживање ББ и у изреци решења наведено да се ради о лицу које има уписану интабулацију првог реда на једној половини идеалној купљених непокретности и право намирења од 90.000 ДЕМ, што представља износ од 3.033.332,70 динара. У решењу о предаји непокретности АА од 30.01.2004. године наводи се да је непокретност предата са теретом заложног права првог реда у корист ББ на једној идеалној половини продате непокретности, а решењем од 26.02.2004. године утврђено је да поверилац АА није у целини намирио своје потраживање, а ималац интабулације првог реда, овде тужени ББ на једној идеалној половини непокретности, уопште. Истим решењем које је постало правноснажно суд је наложио брисање интабулације уписане у корист АА, док је интабулација на једној половини идеалне предметне непокретности у корист ББ остала на снази.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом материјалног права из одредаба чл. 61., 63., 64. ст. 1., 65. и 68. и чл. 14. ст. 1. и 2. Закона о основама својинскоправних односа одбили као неоснован тужбени захтев, дајући разлоге које у целини прихвата и Врховни суд, па не стоје наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Тужени је засновао заложно право првог реда на једној половини идеалног дела непокретности дужника ГГ, са важношћу од 22.04.1997. године што произлази из решења бр. 16/97 од 23.02.2002. године. У поступку је утврђено да су у тренутку подношења предлога били испуњени услови за одређивање уписа заложног права, односно да је тужени као подносилац приложио сву потребну документацију и то: уговор о зајму од 22.04.1997. године, копију плана од 22.04.1997. године и оверену заложну изјаву ГГ. С обзиром да су исправе на основу којих је извршен упис у јавне, у конкретном случају, интабулационе књиге, састављене у облику прописаном за њихову правну ваљаност, да су достављене уз предлог, неосновано се у ревизији указује да услови за упис у корист туженог нису постојали 1998. године, у време обављеног уписа у корист тужиоца, те да се ради о упису неоправдане предбележбе. Правилно је становиште нижестепених судова да тужени не може да трпи штетне последице неблаговременог поступања суда по предлогу за упис хипотеке и у складу је са правним правилом из параграфа 29. Закона о земљишним књигама, по коме се ред уписа просуђује према моменту подношења захтева.

Тужилац је предметну непокретност купио на јавној продаји у извршном поступку, као једини понуђач, а на основу правноснажне одлуке извршног суда досуђена му је непокретност (чл. 165. Закона о извршном поступку). Решењем о предаји непокретности од 30.01.2004. године тужиоцу је предата непокретност са теретом заложног права првог реда у корист ББ на једној половини идеалног дела непокретности. Одлуком суда у поступку извршења, у решењу И. 409/01 од 26.02.2004. године утврђено је да тужени није наплатио своје целокупно потраживање од дужника што је био разлог да суд у извршном поступку не избрише хипотеку првог реда на једној половини продате непокретности у корист туженог (чл. 175. ЗИП-а). С обзиром да за престанак хипотеке нису испуњени ни други услови прописани чланом 68. Закона о основама својинскоправних односа, правилно је одбијен захтев тужиоца за брисање заложног права туженог, као и евентуални захтев да се утврди да је престало заложно право туженог уписано по решењу 16/97 од 23.02.2002. године у интабулационе књиге Д. бр. аа и Ино. бр. аа1 на једној идеалној половини предметне непокретности.

Неосновано се ревизијом указује да тужени није могао да заснује заложно право на једној половини непокретности, с обзиром да према одредби чл. 14. ст. 2. Закона о основама својинскоправних односа сувласник може располагати својим делом без сагласности осталих сувласника, што подразумева и оптерећење хипотеком, а како се осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност побијаних одлука, Врховни суд је на основу чл. 393. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа-судија

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

дц